

DeCarbon
Home

Hiiliviisaan asumisen palveluideat – strategioista ja visioista konkretiaan

Anne Viljanen & Eliisa Kylkilahti, Helsingin yliopisto

Hiilineutraali-webinaarisarja

Hiiliviisaus ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus asumisen palveluna
kunnissa -webinaari 5.3.2024

"Olisi tärkeää päästä kauniista sanoista kohti sellaisia sanoituksia, joiden pohjalta on mahdollista tunnistaa konkreettisia keinoja, joita PITÄÄ (ei vain VOI) tehdä hiiliviisauteen pääsemiseksi."

Verkkokyselyn kommentti (Tammikuu 2023)

Kunnat, ilmastotavoitteet ja yhteiskehittäminen

- Paikalliset aloitteet ilmastotavoitteiden edistämiseksi merkittäviä, kunnan rooli keskeinen (Gram-Hanssen ym. 2018)
- Yhteiskehittämällä kunnissa voidaan ottaa **vaatimattomia, mutta välittömiä** askelia eteenpäin –Aberdeen, Berlin, Montreuil, Gent, Ludwigsburg, Rotterdam (Webb et al. 2018; Nevens et al. 2013; Frantzeskaki and Kabisch 2016).
- Yhteiskehittämisen avulla voidaan ylittää organisaation sisäisiä kuluja – case Torino (Deserti & Rizzo 2018)

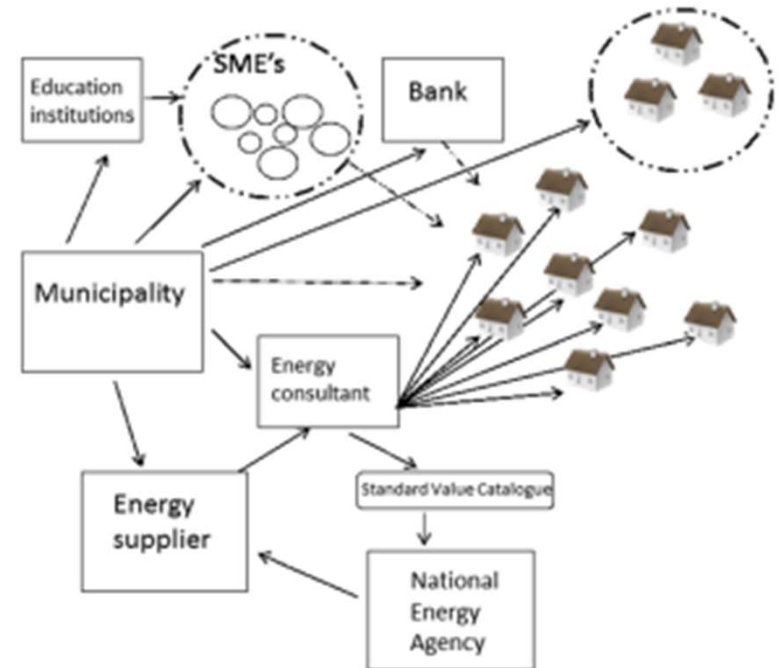

Fig. 2 Illustration of how municipalities enrol different actors and policies in their efforts to persuade single-family homeowners to energy retrofit. The figure also illustrates that single-family homeowners can be approached both individually and through village approaches

Lähde: Gram-Hanssen, K., Jensen, J. O., & Friis, F. (2018). Local strategies to promote energy retrofiting of single-family houses. *Energy Efficiency*, 11, 1955-1970.

4 kumppanikaupunkia

Hiilineutraali 2030,
negat. 2040 -->

Hiilineutraali 2030

Hiilineutraali 2029

Hiilineutraali 2025

Tutkijoiden kuntakävelyt

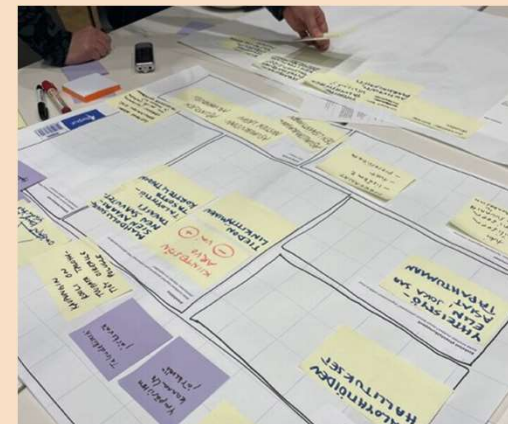
Kaupunkien strategiset dokumentit

Kansalaisten haastattelut ja päiväkirjat

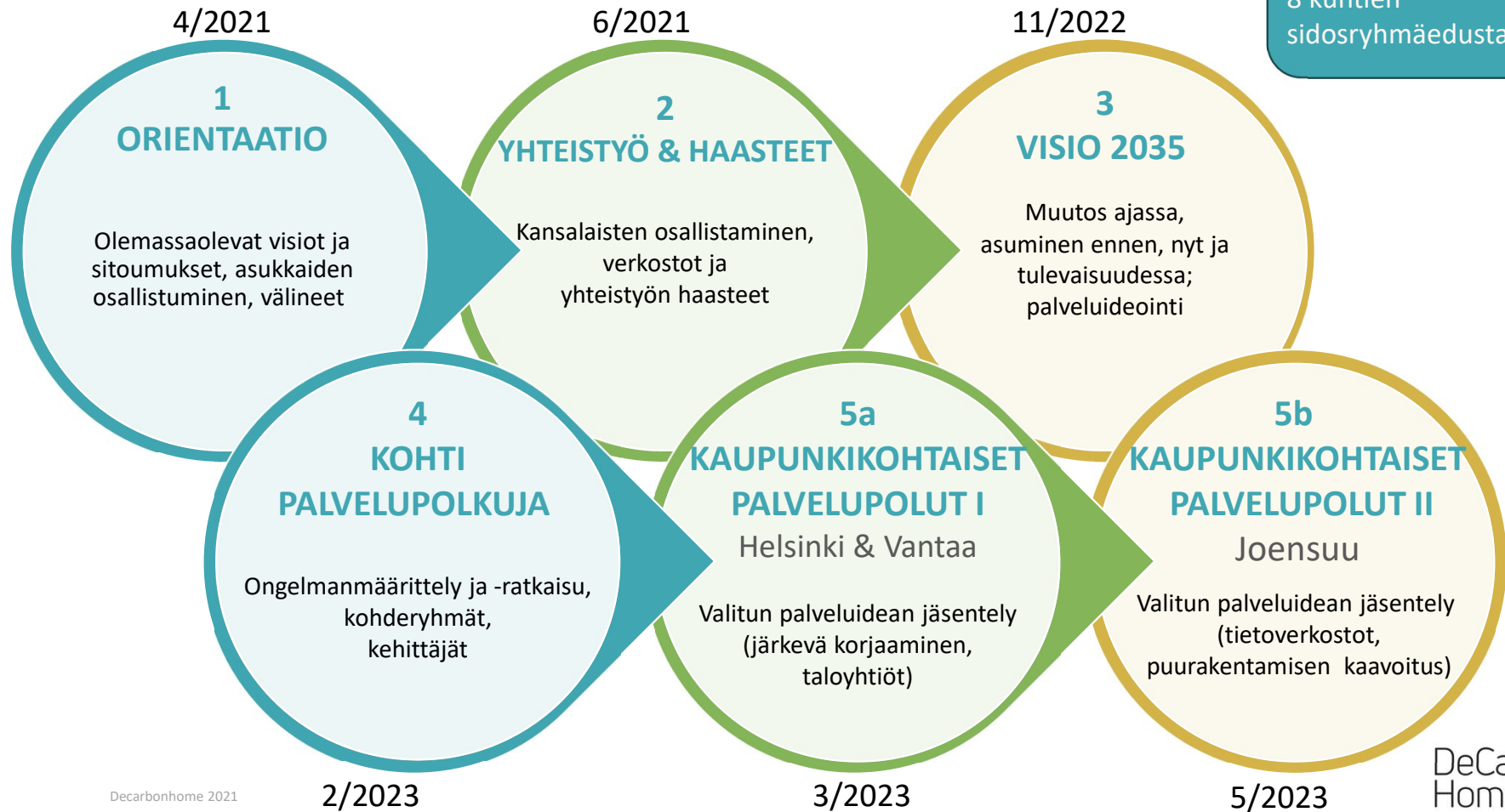

Kuntatyöpajasarja 2021-2023-

Kuntatyöpajasarja

Osallistujat:
40 Kuntien edustajaa,
8 kuntien
sidosryhmäedustajaa

“Kunnallahan varmasti on tällöinen rooli tämän tiedon
jakamisessa ylipäätään, ja sen hyödyntämisessä, kun tehdään
noita asumiseen liittyviä päätöksiä.
Siinä olisi mun mielestä se kunnan paikka.”

Työpaja 4, helmikuu 2023

"miten tätä taloyhtiötekemistä käännetään siihen semmoiseen enemmän niin kun strategisen tekemisen tielle, niin se on iso kysymys ja ei sitä kuntatoimijat ratkaise vaan se ratkaisee niin kun jotkut muut"

Työpaja 5a, maaliskuu 2023

Tulevaisuusolettamukset 2035	Kuvaus	Sentimentti
Tavoitteet saavutettu	Kaupunkimme on hiilineutraali. Rakennusten hiilikädenjäljet ovat positiivisia (sis. rakennusmateriaalit).	Positiivinen
Innovatiivinen ja monipuolinen	Kaikki asumisrakentamisen projektit innovatiivisia. Asuntorakentaminen on monipuolista, kaikkea kaikille asukkaille. Innovatiivinen liiketoimintaekosysteemi tulee muodostaa.	Positiivinen
Tietoa ja tukea	Kaupunki kouluttaa kaikkia ympäristöviisauteen -> leviää. Kaupungit tukevat tehokkaasti kestävyysmurrosta.	Positiivinen
Regulaatio kiristyy	Esim. Kansallisen tason hiilivero ratkaisee asiat. Tontinluovutusehdot kiristyvät.	Neutraali
Kysyntä muuttuu	Kukaan ei halua ostaa fossiilisia polttoaineita 2035. Asukkaat voivat valita vähähiilisen asumisen ja kuluttamisen.	Neutraali
Hidas muutos	Rakennuskanta muuttuu hitaasti ja energiansäästön ja korjausrakentamisen ratkaisut samatyypisiä kuin nykyään.	Neutraali
Kaupunki kasvaa	Asumistuotannon volyymi on iso ja asukasmäärien oletetaan jatkuvasti kasvavan. Tämän järkevä hallinta on haaste.	Negatiivinen
Tulevaisuuden riskit	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen. Rakennusten laatu, kestäkö vuosikymmenet? Saavutetaanko ilmastotavoitteet?	Negatiivinen
Rajalliset resurssit	Taloudellinen niukkuus johtaa energiansäästöön & -remontteihin, maltillisiin asumisneliöihin, monipaikkaisen asumisen vähenemiseen, materiaalien kierrätykseen. Seuraavat sukupolvet ovat köyhempiä ja ei-materialisteja.	Negatiivinen

Eteenpäin...

- Kunnat monitoimijaisessa yhteistyössä
 - Kotitaloudet, asukasyhteisöt
 - Yritykset, myös rahoitus
 - Julkinen sektori – poliittinen tahtotila
 - Järjestöt, liitot
 - + uudet (?) välittäjäorganisaatiot (kunnan ja asukkaan välissä tilaa)
- Kunta mahdollistajana vai veturina?
- Hiilineutraalius ja kuntien muut tavoitteet
 - Hiiliviisas asuminen osana kestäviä elämäntapoja
 - Sosiaalinen oikeudenmukaisuus?

Lähteitä

Ansell, C., & Torfing, J. (2021). Co-creation: The new kid on the block in public governance. *Policy & Politics*, 49(2), 211-230.

Deserti, A., & Rizzo, F. (2018). A service design experiment in the Municipality of Turin to overcome organisational silos. In ServDes2018. Service Design Proof of Concept, Proceedings of the ServDes. 2018 Conference, 18-20 June, Milano, Italy (No. 150, pp. 230-233). Linköping University Electronic Press.

Dixon, T., Eames, M., Britnell, J., Watson, G., Hunt, M. (2014): Urban retrofitting: Identifying disruptive and sustaining technologies using performative and foresight techniques. *Technological Forecasting & Social Change* 89 (2014) 131-144.

Frantzeskaki, N., & Kabisch, N. (2016). Designing a knowledge co-production operating space for urban environmental governance—Lessons from Rotterdam, Netherlands and Berlin, Germany. *Environmental Science & Policy*, 62, 90-98.

Gram-Hanssen, K., Jensen, J. O., & Friis, F. (2018). Local strategies to promote energy retrofitting of single-family houses. *Energy Efficiency*, 11, 1955-1970.

Mukhtar-Landgren, D., Kronsell, A., Voytenko Palgan, Y., & von Wirth, T. (2019). Municipalities as enablers in urban experimentation. *Journal of Environmental Policy & Planning*, 21(6), 718-733.

Nevens, F., Frantzeskaki, N., Gorissen, L., & Loorbach, D. (2013). Urban Transition Labs: co-creating transformative action for sustainable cities. *Journal of Cleaner Production*, 50, 111-122.

Sanders, E. & Stappers, P. (2008) Co-creation and the new landscapes of design, *Co-Design*, 4:1, 5-18, DOI: 10.1080/15710880701875068

Vergragt, P. & Quist, J. (2011): Backcasting for sustainability: Introduction to the special issue. *Technological Forecasting & Social Change* 78 (2011) 747-755.

Webb, R., Bai, X., Smith, M. S., Costanza, R., Griggs, D., Moglia, M., ... & Thomson, G. (2018). Sustainable urban systems: Co-design and framing for transformation. *Ambio*, 47, 57-77.